

A CEN/CENELEC 17-es útmutatója

**Iránymutatás a szabványosításban részt vevő
mikro-, kis- és közepes vállalkozások (KKV-k)
igényeinek figyelembevételéhez**

Magyar nyelvű változat

A CEN és a CENELEC a CEN-CENELEC 17-es útmutatóját a CEN Műszaki Igazgatósága C046 számú 2010-06-04-i határozatával
valamint CENELEC Műszaki Igazgatósága D137/C059 számú 2010-06-01-i határozatával hagyta jóvá.

**Európai Szabványügyi
Bizottság**

**Európai Elektrotechnikai
Szabványügyi Bizottság**

**Avenue Marnixlaan 17
B - 1000 Brussels**

**Tel: +32 2 550 08 11
Fax: +32 2 550 08 19**

**Tel: +32 2 519 68 71
Fax: +32 2 519 69 19**

www.cen.eu

www.cenelec.eu

Tartalomjegyzék

Előszó	4
Bevezetés	5
1. Alkalmazási terület	6
2. Rendelkező hivatkozások	6
3. Fogalom meghatározások	6
4. Általános alapelvek	7
5. A szabványalkotás során figyelembe vett témák	7
5.1. Általános	7
5.2. Új munkatémák előkészítése	7
5.2.1. Piacra gyakorolt hatás	7
5.2.2. Érdekelt felek	8
5.3. A szabvány előkészítése során figyelembe vett szempontok	8
5.3.1. KKV-k számára költséghatékony szabványalkalmazás	8
5.3.2. Elemek elérhetősége	8
5.4. A szabványtartalom kialakítása	9
5.4.1. Teljesítmény alapú megközelítés	9
5.4.2. Bevezetés	9
5.4.3. Alkalmazási terület	9
5.4.4. Vizsgálatok	10
5.4.5. Igazolási módszerek	10
5.5. A tartalom felépítése és megjelenítése	10
5.5.1. Hosszúság	10
5.5.2. Felépítés	11
5.5.3. Megjelenés és ábrák	11
5.5.4. Egyértelmű szövegezés	12
5.5.5. Hivatkozások	12
5.5.6. Felülvizsgálat	13
5.6. Végső ellenőrzés	13
5.6.1. Átmeneti időszak	13
5.6.2. Alkalmazási támogatás, segédletek	13
6. Ellenőrző lista	13
Irodalomjegyzék	15

Előszó

Ezt a dokumentumot (CEN/CLC 17-es útmutató) a CEN/CLC BT WG 208 "Útmutatás a KKV-k igényeihez" Műszaki Igazgatósági munkacsoport dolgozta ki, melynek a titkárságát a Normapme látja el.

Az útmutató szabványalkotók számára ad iránymutatást, javaslatokat és tanácsokat a KKV-k igényeinek figyelembevételéhez. A dokumentum felsorolja azokat a témákat, amelyek a szabványkidolgozás során felmerülhetnek.

Bevezetés

A mikro-, kis- és közepes vállalkozások (KKV-k) sokszor alulképviseltek a szabványalkotó bizottságokban, és így az igényeik sokszor nem megfelelően jelennek meg. Ezen felül egyes szabványok alkalmazásának költségei aránylag magasak lehetnek, főleg a tömeg vagy a nagy mennyiségű termeléssel kapcsolatos szabványok alkalmazása túl költséges és túl bonyolult lehet a kisebb vállalkozások számára.

Az útmutató célja, hogy rámutasson a KKV-k számára fontosnak ítélt témákra a szabványkidolgozásban, valamint a szabványosításban a KKV-k képviseletének esetleges hiányára megoldást találjon.

KKV-k a legtöbb területen jelen vannak. Az egyéb alkalmazókhöz hasonlóan, a KKV-knak is hasznuk van a szabványban található szakmai tudásból, még ha a szabvány kidolgozásában nem is vettek részt. Ennek ellenére a termékek vagy szolgáltatások piacán gyengébb lehet a pozíciójuk a nagyobb vetélytársakra, beszállítókra vagy vevőkre való ráutaltságuk révén. Sokszor alkalmazkodniuk kell az európai szabványokban alkalmazott és a piaci megoldásokhoz. Ezért fontos a szabvány lehetséges alkalmazójaként megjelenő KKV-k és a mikrovállalkozások igényeinek megvalósítását kiemelt figyelemmel kezelni.

Európa vállalataiból a KKV-k aránya 99%. A vállalatok 92%-a kevesebb, mint 10 alkalmazottal és korlátozott erőforrással rendelkezik. Az igényeik érvényesítésével a szabványok alkalmazását jelentősen növelni lehet. Továbbá ha a szabványokban nagyobb arányban érvényesítenék a KKV-k érdekeit, ebből az összes szabványosításban érdekelt fél jelentős hasznot húzhat.

1. Alkalmazási terület

Az útmutató európai szabványalkotók számára ad iránymutatást, javaslatokat és tanácsokat a KKV-k igényeinek figyelembe vételéhez, a KKV-k piaci kizárásának és a verseny torzításának elkerüléséhez.

Az útmutatót használhatja minden egyes, a szabványosításban részt vevő fél, például munkacsoportokban (MCs) vagy műszaki bizottságokban (MB) dolgozó, a nemzeti tükörbizottságok tagságát képző szakértők számára. Az összes itt megjelent elv értelemszerűen nem kell, hogy mindegyik érvényes legyen minden egyes szabványra. Ezért az MB-knek és MCS-knek egyedileg kell meghatározniuk a KKV-k egyes igényeinek érvényesítési módozatát.

Az útmutató tartalmazza:

- a) A KKV-k igényeinek leginkább megfelelő szabványok kidolgozási szempontjait;
- b) A KKV-kat leginkább érintő szabványelőírások felismerésének és értékelésének módszereit;
- c) Az egyes szabványelőírások KKV-kra hátrányos hatásainak csökkentési módjait;
- d) A KKV-barátabb szabványok szövegezési iránymutatását;
- e) Az ellenőrző listát;
- f) Azt a tájékoztatást, hogy a mikrovállalat hogyan lehet hatással az új szabványokra.

MEGJEGYZÉS Az útmutatóban a „szabvány” kifejezés az összes CEN/CENELEC kiadványt jelenti.

2. Rendelkező hivatkozások

A következő hivatkozott dokumentumok nélkülözhetetlenek ezen útmutató alkalmazásához. Az évszámmal ellátott hivatkozások esetén csak az idézett kiadás alkalmazható. Évszám nélküli hivatkozások esetén az idézett dokumentumok (beleértve a módosításokat is) legutolsó kiadását kell alkalmazni.

CEN/CENELEC Belső szabályzat 3. rész: A CEN/CENELEC kiadványok szerkesztési és szövegezési előírásai (ISO/IEC-irányelvek 2.rész módosítva) - 2009-08 módosított kiadás

3. Fogalommeghatározások

Az útmutató alkalmazásához a következő fogalommeghatározások érvényesek.

MEGJEGYZÉS Az útmutatóban a „kis és középvállalkozás” (KKV) fogalma használatos a mikro-, kis- és közepes vállalkozások EU által meghatározott fogalmára, beleértve az egyéni vállalkozókat is.

3.1.

Mikro-, kis- és középvállalkozások KKV-k

Olyan vállalkozás, amelynek alkalmazotti létszáma nem éri el a 250-et, az éves forgalma nem lépi túl az 50 millió eurót, és/vagy az éves mérlege nem lépi túl a 43 millió eurót.

[2003/361/EK: Bizottsági javaslat C(2003) 1422]

3.2

Kisvállalkozás

Olyan vállalkozás, amelynek alkalmazotti létszáma nem éri el az 50-et, az éves forgalma/éves mérlege nem lépi túl a 10 millió eurót.

[2003/361/EK: Bizottsági javaslat C(2003) 1422]

3.3.**Mikrovállalkozás**

Olyan vállalkozás, amelynek alkalmazotti létszáma nem éri el a 10-et, az éves forgalma/éves mérlege nem lépi túl a 2 millió eurót.

[2003/361/EK: Bizottsági javaslat C(2003) 1422]

3.4.**Szabványalkotó**

A szabvány kidolgozásában részt vevő személy.

3.5.**Útmutató**

A CEN vagy CENELEC által kiadott dokumentum, amely az európai szabványosításra vonatkozóan ad meg szabályokat, iránymutatást, javaslatokat és tanácsokat.

4. Általános megfontolások

A szabványalkotók biztosítják, hogy a szabvány érthető legyen a célközönség számára. A szabványalkalmazó valós helyzete függ a szabvány alkalmazásától, szakterületétől vagy típusától.

A KKV-k üzleti modellje lehet hasonló, de olykor teljesen eltérő a szabványok egyéb lehetséges célcsoportjaitól. Tekintettel arra, hogy a KKV-k csaknem minden területen jelen vannak, ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a KKV-kra, különösen a mikrovállalkozások, mint lehetséges szabványalkalmazók érdekeinek azonosításakor. Például meg kell jegyezni, hogy a tanácsadók, tanúsítók, vizsgáló- és kutatólaboratóriumok érdekei eltérőek lehetnek a gyártásban vagy a konkrét termékek és szolgáltatások terjesztésében tevékenykedő vállalatokétól. Így minden érdekelt fél igényeit külön kell vizsgálni.

5. A szabványalkotás során figyelembe vett témák**5.1. Általános**

A szabványosítás több olyan szempontja található az alábbiakban, melyek a KKV-k számára különösen fontosak. A felsorolás nem teljes, kiegészíthető több általános vagy egyedi, a szabványalkalmazók érdekeit tükröző elvvel, amelyeket más dokumentumok tartalmaznak (IFAN 3:2008 útmutató, *Szabványosító bizottsági segédlet az alkalmazóbarát európai szabványok kidolgozásához*)

Tekintettel arra, hogy a KKV-k, kiemelten a mikrovállalkozások sokszor nem tudnak közvetlenül bekapcsolódni a kidolgozási folyamatba, a KKV-k érdekeit és igényeit elsősorban az érdekképviseleti szerveiken és a szakmai szervezeteiken keresztül tudják érvényesíteni.

5.2. Új munkatémák előkészítése**5.2.1. A piacra gyakorolt hatás**

Ellenőrizték a szabvány hatását az európai KKV-kra

Új témajavaslat benyújtását megelőzően az előterjesztő értékelje az európai szabvány iránti igényt. Az összes lehetséges érdekelt felet meg kell keresni, a javasolt szabvány iránti igényüket vagy érdeklődésüket fel kell mérni.

Új témák javaslatához a piacot egyértelműen meg kell jelölni, beleértve a KKV-kra gyakorolt hatást is. A CEN-ben lásd az A és az N formanyomtatványokat. A CENELEC-ben lásd a BT felé benyújtott kérelmet új munkatéma megkezdésére (új témajavaslat, NWIP)

Fontos, hogy az európai szabványok piacképesek legyenek és az összes érdekelt fél igényeit tükrözzék, beleértve a KKV-kat is. Az is fontos, hogy egy bizonyos téma európai szabványosítása a szabvány által érintett európai vállalatok hasznára váljon és a szükségüket kielégítse.

5.2.2. Értékelt felek

Ellenőrizték az esetleges különleges KKV-igényeket az érdekelt felek körében

Új munkatéma előkészítésekor fel kell ismerni és meg kell keresni az összes érdekelt felet, annak érdekében, hogy a KKV-k és a képviselőik is esélyt kapjanak a szabványosítási munkába való bekapcsolódáshoz.

A KKV-k egyéni érdekeit figyelembe kell venni a kidolgozási és javaslati folyamatokban a végleges szabvány összes célcsoportjának igényeivel párhuzamosan.

5.3. A szabvány előkészítése során figyelembe vett szempontok

5.3.1. A KKV-k számára költséghatékony alkalmazás

Mérjék föl a szabvány alkalmazásához szükséges befektetések és oktatások költségeit.

A szabvány alkalmazásának költségeit fel kell mérni mielőtt olyan feltételeket vagy követelményeket fogalmaznak meg, amelyek nem költséghatékonyak minden helyzetben. Tekintettel arra, hogy az európai vállalkozások által foglalkoztatott személyek száma átlagban hat, a mikrovállalkozásokra különös figyelmet kell fordítani.

- A technológia változtatásának következményei,
- Új berendezések beszerzésének költségei,
- Oktatás költségei,
- Vizsgálatok költségei,
- Tanácsadók alkalmazásának költségei.

A szabványalkotóknak mérlegelni kell, hogy a követelmények teljesítése nem jelent-e aránytalanul nagy vagy szükségtelen korlátozásokat a KKV-k számára. Nem szabad, hogy a termékek, szolgáltatások vagy folyamatok innovációját szabvány hátráltassa.

Továbbá kiemelt figyelemmel kell kezelni a kis volumenű termelés vagy egyéb tevékenység fennállásával járó helyzeteket. A szabványok ne korlátozzák a KKV-kra gyakran jellemző rugalmas és sokoldalú üzleti modelleket.

5.3.2. Az elemek elérhetősége

Mérjék föl a szükséges elemek elérhetőségét

A szabványok mindig a legújabb fejlesztéseket tükrözik (lásd a *CEN/CENELEC Belső Szabályzat 3. rész*). Fontos, hogy az összes olyan elem elérhető legyen a piacon, amely a követelménynek való megfeleléshez szükséges, például technológia, termékek, vizsgálóberendezések, vizsgálólaboratóriumok, szellemi tulajdonjogok stb. Tehát az ellátási helyzetet is ellenőrizni kell mielőtt az új vagy módosított szabvány elkészül. Tekintettel kell lenni a megoldások meglétére az egyes nemzeti piacokon is, melyek kiemelten fontosak a mikro- és középvállalkozásoknak.

5.4. A szabványtartalom kialakítása

5.4.1. Teljesítményalapú megközelítés

Javítsák a szabvány érthetőségét és alkalmazhatóságát példákkal és magyarázatokkal.

A teljesítményalapú megközelítésről a *CEN/CENELEC Belső Szabályzat 3. rész: A CEN/CENELEC kiadványok szerkesztési és szövegezési előírásai*, 4.2. szakasza nyilatkozik: „ahol lehetséges, a követelményeket teljesítmény szinten kell meghatározni a tervezés vagy jellemzők körülírása helyett. Ez a megoldás engedi a legnagyobb szabadságot a műszaki fejlődés számára. Elsősorban olyan jellemzőket kell megadni, amelyek világszerte (univerzálisan) elfogadhatók. Szükség szerint, a jogszabályokból, éghajlatból, környezetből, gazdaságból, szociális feltételekből, kereskedelmi formákból stb. eredő különbségek több szabványos megoldás felsorolását is indokolttá tehetik.”

A teljesítményalapú megközelítés elősegíti a vállalati rugalmasságot és az innovációt. A szabványnak szerepe van az alapvető tudás továbbadásában is. Alkalomadtán a teljesítményalapú megközelítést érdemes kiegészíteni példákkal és magyarázatokkal, hogy a szabványt a mikro- és kisvállalkozások is könnyen megérthessék és alkalmazhassák.

Ezt tájékoztató jelleggel lehet végezni, például az egyszerű alkalmazást elősegítő szöveggel, ábrákkal, grafikonokkal vagy táblázatokkal.

Az ilyen információk elősegítik és növelik a szabványok mikro- és kisvállalkozások általi alkalmazását, amelyek nehezen tudnák a tisztán teljesítményalapú követelményeket gyakorlati megoldásként alkalmazni. (*CEN/CENELEC Belső Szabályzat 3. rész*)

5.4.2. Bevezetés

Adjanak támogató információkat a bevezetéshez

Az alábbi információkat a bevezetésben, és ha kivonat is készül, akkor abban is meg kell ismételni.

Minden szabványban a szabvány kidolgozásáról és/vagy a módosítások és felülvizsgálatok indoklásáról magyarázatot kell adni.

Körül kell írni a szabvány által lefedett üzleti területet és/vagy tevékenységet.

Ha a szabvány nagyszámú termékre vagy szolgáltatásra is érvényes, ezeket lehetőség szerint az alkalmazási területben említeni kell.

A KKV-k nem mindig tudják, hogy mely szabványok vonatkoznak a vállalataikra; ezért a célcsoportok minél részletesebb felsorolása, kiemelve a KKV-kat, ajánlatos.

5.4.3. Alkalmazási terület

Legyen a szabvány pontos és teljes az alkalmazási területen belül.

A szabványalkotóknak elemezni kell a megfelelő piacokat, majd ellenőrizni, hogy egyéb termékkategóriákat is lefedhet a szabvány alkalmazási területe. A szabványoknak egyértelműen meghatározott alkalmazási területük legyen, és ezen belül annak a lehető legtöbb részletre ki kell terjednie. Tehát a szabvány ne tartalmazzon olyan területeket, amelyek nincsenek egyértelműen meghatározva az alkalmazási területben, de amelyeket meghatároztak, azokat minden szemszögből le kell írni.

A KKV-k gyakran szűk körű termékekre vagy szolgáltatásokra szakosodnak. Az alkalmazási területet olyan módon kell meghatározni, hogy egyértelmű legyen a lefedett termékek és szolgáltatások köre.

5.4.4. Vizsgálatok

Kerülje el a költséges és bonyolult vizsgálati módszereket és fontolja meg a vizsgálatok gyakoriságát

A kisvállalkozók számára a szabványos megfelelést igazoló vizsgálatok gyakran jelentős pénzügyi terhet jelentenek. Ez tartalmazhatja a mérőeszközök költségeit, az alkalmazottak képzését, a vizsgálatok lefolytatására töltött időt és erőforrásokat. A kisvállalkozások általában nem termelnek tömeges mennyiségben, és a termékeiknek egyedi tulajdonságaik lehetnek. Nagyszámú vizsgálat előírása jelentősen növeli a termékek árát.

Említeni kell azt is, hogy a szabványok ne írjanak elő szükségtelen vizsgálatokat. Más szóval, ha fennáll az adott vizsgálat nemmegfelelőségének és indokolatlanságának gyanúja, abban az esetben a vizsgálatot ne írják elő a szabványban.

A szabványalkotó feladata, hogy ellenőrizze egy adott vizsgálat elvégzésének lehetséges körét, ezáltal a domináns és monopolhelyezethez vezető vagy ezt erősítő megoldások elkerülésére törekedjen.

5.4.5. Igazolási módszerek

Határozzanak meg egyszerű és költséghatékony módszereket a követelményeknek való megfelelés igazolására

A követelmények igazolásának rugalmas kezelése érdekében egyéb értékelési, például számításon és táblázatos módszerek leírása javasolható, ha van erre lehetőség.

Ezen felül a szabványalkotók feladata annak biztosítása is, hogy a szabványban leírt vizsgálatok eredményei ne lehessenek félreérthetőek. Alapvetően fontos a kisvállalkozásoknak, hogy a szabványokban csak olyan módszerekre lehessen hivatkozni, amelyeket nem tudják félreértelmezni egyes részrehajló érdekelt felek.

5.5. A tartalom felépítése és megjelenítése

5.5.1. Hosszúság

A szabványoknak a lehető legrövidebbeknek kell lenniük.

Ha a szabvány túl hosszú, törekedni kell szűkebb termékskálákat, folyamatokat vagy szolgáltatásokat tartalmazó részekre felosztani.

A hosszabb szabványok esetében a szabványalkotó vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy lehet-e rövidebb szabványokra szétbontani, amelyek egyenként szűkebb termékeket, szolgáltatásokat vagy folyamatokat fednek le. Ebben az esetben a szabványalkotó törekedjen a megértéshez szükséges minden információ megadására és kerülje vagy korlátozza a szabványsorozat más részeire való hivatkozásokat. Más megoldásként a szabvány felépítésének egyértelműsége (fejezetek, szakaszok, a konkrét műszaki tényezők mellékletekben) is elősegítheti az olvashatóságot és érthetőséget.

A szabvány hosszúsága változhat a célja és a tárgya szerint. Ugyanakkor a hosszú szabvány elriaszthatja a lehetséges alkalmazókat az olvasásuktól, főleg ha nehéz a lényeges információkat megtalálni. Hosszú bekezdések és jegyzékek ugyancsak korlátozhatják a fontos részek megértését.

5.5.2. Felépítés

A szabványoknak a lehető legegyszerűbbnek, logikusnak és könnyen követhetőnek kell lenniük.

A szabványoknak a célközönség számára olvashatónak kell lennie. Ezért a kidolgozáskor meg kell határozni a célközönséget, hogy az ő igényeik szerint lehessen a szabványt kidolgozni.

Ezért a szabványokat felhasználóbarát módon kell megalkotni. A fontos tényezőket ki kell emelni és azokat minél jobban ki kell fejteni, ugyanakkor magyarázó szakaszok ne bonyolítsák a szabvány szerkezetét. A szabvány felépítése a lehető legjobban feleljen meg a szabvány céljának és a célközönség igényeinek.

Sok kisvállalkozást működtető vállalkozónak nincs ideje vagy erőforrása a szabvány részletes tanulmányozására. Fontos hogy könnyen meg tudják találni az őket érintő információkat. A szabvány műveleti részének jobb kiemelése elősegítheti a szabványalkalmazást a kisvállalkozók körében.

5.5.3. Megjelenés és ábrák

Alkalmazzanak támogató táblázatokat, grafikonokat, rajzokat és alkalmazási példákat, amikor csak lehet.

A szabványalkotók törekedjenek az egyszerű olvashatóságra és érthetőségre. Táblázatok, grafikonok, rajzok és tisztázó alkalmazási példák használata jelentősen növelheti a szabvány érthetőségét. A példák lehetnek a szövegezés részei vagy lehetnek mellékletekben. Ugyanakkor a példák használatakor konkrét termékek vagy szolgáltatások említésétől tartózkodjunk.

5.5.4. Egyértelmű szövegezés

Használjanak olyan nyelvezetet, ami az összes várható alkalmazó számára érthető, nem csak a szakértők számára.

A szabványalkalmazók széles skálán változó végzettséggel, tudással és képzettséggel rendelkeznek, tehát az általuk használt szabványrészeket minden érintettnek meg kell értenie. Még ha a szabványt olyan személyeknek írták, akik ismernek bizonyos termékeket, folyamatokat vagy szolgáltatásokat, akkor is fontos, hogy egyszerű és egyértelmű nyelvezettel íródjon, hogy a kidolgozásában részt nem vevő alkalmazók is könnyen megérthessék.

A szabvány legyen könnyen olvasható az alkalmazók számára. Ha a KKV-k szerepelnek a főbb célcsoportok között, kiemelt figyelmet kell fordítani a szövegezésre, tekintettel léve a működésükre. Javasolható az egyszerű nyelvezet használata a nemzeti nyelvekre való fordításkor is.

Továbbá az összes rövidítést és betűszót mindig meg kell magyarázni, valamint ha a szöveg része bonyolult vagy többértelmű, érdemes a fogalommeghatározás fejezetében ezeket körülírni.

Nyelvi gyorssegédlet

Az alkotó írjon világosan, közvetlen és egyértelmű stílusban. Például,

- használjon igéket cselekvő módban, nem szenvedőben;
- használjon egyszerű, értelmes, érthető szavakat;
- használjon utasításokat a gyengébb formák helyett;
- használjon igéket az elvont főnevek helyett;
- szólítsa meg az alkalmazót közvetlenül, ne csak utaljon arra, hogy mit tehetne;
- használjon felsorolásokat ahol helyénvaló;
- az első megjelenéskor határozza meg a műszaki kifejezéseket és rövidítéseket;
- ügyeljen a következetes szóhasználatra az egész szövegben.

5.5.5 Hivatkozások

Csökkentsék a hivatkozott szabványok beszerzésének szükségét

Az alkalmazhatóság érdekében ismételjének meg rövidebb részeket más szabványokból a hivatkozások helyett. A szöveg átvétele esetében mindig egyértelműen meg kell jelölni az eredetét.

A szabvány megjelenésekor az összes, az alkalmazáshoz szükséges rendelkező dokumentumnak elérhetőnek kell lennie.

A rendelkező hivatkozások lehetnek hasznosak, megelőzhetik a megkettőzött munkát és fenntarthatják a következetességet a szabványok felülvizsgálatakor. Viszont túl sok hivatkozás a szabvány alkalmazhatóságát nehezíti meg.

5.5.6. Felülvizsgálat

Biztosítsák, hogy az előző változat óta történt változások jelölve legyenek az új és a felülvizsgált szabványokban

A jelentős műszaki változásokat meg kell jelölni, a felülvizsgálat okát meg kell adni az előszóban. A *CEN/CENELEC Belső Szabályzat 3. Rész* 6.1.3 szakasza szerint „egy egyéni részből (...) nyilatkozat a dokumentum és korábbi dokumentumok közötti jelentős műszaki eltérésekről”. Ennek a kijelentésnek meg kell jelennie az előszóban.

Ez különösen fontos a KKV-k számára, mivel a szabvány alkalmazásakor nincs idejük vagy erőforrásuk a szabvány új kiadásának részletes tanulmányozására.

5.6. Végső ellenőrzés

5.6.1. Átmeneti időszak

Mérjék föl az új és a felülvizsgált szabványok módosításának következményeit és e szerint állapítsák meg az átmeneti időszakot.

Az átmeneti időszak meghosszabbításában tükröződjön a szabvány műszaki módosításainak bonyolultsága. Az átmeneti időszak vegye figyelembe a KKV-k szabványalkalmazási igényeit. A CEN-ben lásd a CEN Útmutató – *A visszavonás dátuma*. A CENELEC-ben a visszavonás dátuma részét képezi a formális jóváhagyási BT-eljárásnak.

Abban az esetben, ha az európai szabvány teljesen új követelményt vagy megoldást vezet be egyes országokban, az együttélési időszakot jelentősen meg kell hosszabbítani. Meg kell azt is fontolni, hogy szükséges-e új berendezéseket beszerezni, a munka szervezésén változtatni vagy az alkalmazottakat képezni. A különben jól működő üzleti modell megváltoztatása különösen nehézkes és drága a KKV-k számára. Ezért van szükségük segítségre, felül kell vizsgálniuk a piacon maradás nyereségességét. Ez a folyamat sokszor szükségessé teszi az együttélési időszak meghosszabbítását is.

5.6.2. Alkalmazási támogatás, segédletek

Vizsgálják meg, hogy van-e szükség alkalmazási segédletekre, ha nem lehet a szabványt egyszerűsíteni.

Néhány összetett szabványosítási területen, különösen a bonyolult jogszabályok alkalmazásakor nehéz a szabványokat egyszerűsíteni. Ilyen esetekben a szabványalkotó segítse elő véleményével a KKV-k támogatását célzó segédanyagok kidolgozását, például alkalmazási kézikönyvvel.

A szabványalkotó részt vehet kiegészítő alkalmazási útmutatók összeállításában, de az elsődleges szerepe annak biztosítása, hogy a szabvány a lehető legkönnyebben alkalmazható legyen. Az alkalmazási segédletek létesítésének szándéka nem lehet indok bonyolult szabványok kidolgozására.

6. Ellenőrző lista

Az alábbi táblázat egy ellenőrző lista (checklist) formájában tartalmazza az útmutató javaslatát. A szabványalkotók ezzel ellenőrizhetik, hogy a KKV-k igényeit figyelembe vették-e az új szabvány kidolgozásakor vagy egy meglévő szabvány

felülvizsgálatakor. A táblázat balról jobbra olvasandó. Az egyes pontok részletes magyarázata az útmutató 5-ös fejezetének megfelelő szakaszaiban található.

Ellenőrző lista

Új szabványtéma előkészítése	A szabvány előkészítése	A tartalom kialakítása	Tartalom felépítése és megjelenítése	Végső ellenőrzés
<p>☐ (5.2.1) Ellenőrizték a szabvány KKV-s vonzatait?</p> <p>☐ (5.2.2) Ellenőrizték az érdekelt felek közt az esetleges KKV igényeket?</p> <p>☐ (5.2.2) Értékelték, hogy a célcsoportok között van e KKV?</p>	<p>☐ (5.3.1) Felmérték a befektetések (technológia, berendezések, vizsgálatok) költségeit,</p> <p>☐ (5.3.1) Felmérték az alkalmazottak oktatásának költségeit?</p> <p>☐ (5.3.1) Felmérték az alkalmazás költségeit?</p> <p>☐ (5.3.2) Ellenőrizték, az összes elem elérhetőségét?</p>	<p>☐ (5.4.1) Ha a teljesítményalapú megközelítést használták, érthető ez?</p> <p>☐ (5.4.2) Használtak körülíró magyarázatokat?</p> <p>☐ (5.4.3) A szabvány pontos és teljes az alkalmazási területen belül?</p> <p>☐ (5.4.4) Elkerülték a szigorú vizsgálati módszereket?</p> <p>☐ (5.4.4) Felmérték a vizsgálatok költségeit?</p> <p>☐ (5.4.5) Meghatároztak egyszerű és költséghatékony módszereket a követelményeknek való megfelelés igazolására?</p>	<p>☐ (5.5.1) A szabvány a lehető legrövidebb?</p> <p>☐ (5.5.1) Ha a szabvány hosszú, megfontolták a lehetőségét a több rövid részben való kiadásnak?</p> <p>☐ (5.5.2) A szabvány felépítése könnyen követhető?</p> <p>☐ (5.5.3) Mellékeltek támogató ábrákat, grafikonokat, stb. (ahol lehetséges)?</p> <p>☐ (5.5.4) Egyértelmű, minden várható alkalmazó által érthető szöveget használtak?</p> <p>☐ (5.5.5) A lehető legkevesebb a hivatkozott szabvány?</p> <p>☐ (5.5.6) Egyértelműen leírták az előző változathoz viszonyított változásokat?</p>	<p>☐ (5.6.1) Javasoltak átmeneti időszakot a változások alkalmazására?</p> <p>☐ (5.6.2) Felmérték az alkalmazási segédletek kidolgozásának szükségességét?</p>

Irodalomjegyzék

- [1] 2003/361/EK: 2003 május 6-ai Bizottsági javaslat a mikro-, kis és középvállalatok meghatározására (bejelentve C(2003) 1422 számú dokumentumként) , OJ L 124, 20.5.2003, 36-41 old., elérhető:
<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=284986:cs&lang=en&list=284986:cs.284128:cs.&pos=1&page=1&nbl=2&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte>
- [2] IFAN 3:2008 útmutató, *Szabványosító bizottsági segédlet az alkalmazóbarát európai szabványok kidolgozásához*, első kiadás, elérhető:
http://www.ifan.org/ifanportal/livelink/fetch/2000/2035/36282/394607/publications/IFAN_Guide3-2008.pdf
- [3] CEN Útmutató - *A visszavonás dátuma*, 2. kiadás, 2010. március, elérhető:
<http://www.cen.eu/boss/supporting/Guidance%20documents/dow/Pages/default.aspx>